

Sanch Nova

REVISTA CATALANA MONTANYENCA

SANTORAL.

- Avuy 21 d' Octubre.—Sta. Úrsula y onzo mil verges y Sta. Colombina mrs.
 Dill. 22.—Sta. Maria Salomé vd., Santes Górdula y Alodia mrs.
 Dim. 23.—S. Pere Pasqual b. mr., y Sant Joan Capistrá cf. y la Traslació primera de Sta. Eularia.
 Dimec. 24.—S. Rafel arc. y S. Bernat Calvó bisbe
 Dij. 25.—Sts. Crispí, Crispiniá y Genaro mrs. y Sta. Daria mr.
 Div. 26.—S. Evaristo papa y mr., Sants Lluciá y Marciá mrs. y Sta. Engracia mártira.
 Div. 27.—Sts. Vicens, Sabina y Cristota mrs. de Avila.

QUARANTA HORES.—Contiuan en la iglesia de Ntra. Sra. del Tura. La exposició de S. D. M. comensa á las 5 y mitja.

MERCAT D' OLOT.

Preus en la Plassa del dilluns últim.

MIDA DE 80 LITROS.

Blat.	17'00	Ptas.
Mastay.	16'00	«
Blat de moro	15'00	«
Fajol.	13'00	«
Mill.	14'00	«
Panis.	15'00	«
Mongetes.	25'00	«
Fabes.	15'00	«
Besses.	18'50	«
Llubins.	11'00	«
Patates (carga).	08'00	«
Ous (dotzena).	01'25	«

Núm. 16

D. EUDALT ARTIGAS TENAS

Morí el dia 18 del corrent á les 12 del mitj dia .

HABENT REBUT ELS SANTS SACRAMENTS

A. C. S.

Sos atgigis esposa D.ª Ignacia Monsalvatje, fills Joseph, Jordi, Joan y Ramón, filles Tercsa y M.^a del Tura, germans y germanes polítics, nebots, cosins y demás parents, al participar á sos amichs y coneguts tant sentida. perdua els hi pregan lo tingan present en ses oracions y que se servescan assistir als OFICIS D' ENTERRRO Y HONRES que, pera l' etern descans de la sua ánima, se celebrarán dimars, dia 23, en l' iglesia de Ntra. Sra. del Tura á las vuyt del matí, y als ANIVERSARIS el dimecres, dia 24 á les deu en l' iglesia de Ntra. Sra. del Carme y á les onze en la de Nostra Sra. dels Dolors.

Olot, Octubre de 1900.

Per respecte á la santedat del temple el dol se dona per despetit.

PERA SUSCRIPCIONS Y ANUNCIS

dirigirse á la

Imp. de Narcís Planadevall, Sant Esteve 29.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Un any. 5⁰⁰ PessetesSemestre.... .. 2⁵⁰ «

Pago adelantat.

BIBLIOTECA
PÚBLICA

OLOLOT

CATALANOPHOBIA

I

Heus aquí un nom que no te res de nou, fins resulta enmatllevat y no 'n trovo d'altre per expressar millor la idea d'una verdadera malaltia, ben estranya per cert y quins efectes els sentim casi més nosaltres que 'n som la causa indirecte; que 'ls veritables atacats ó malalts, y dich casi, perque també pateixen ¡pobrets! com que desde una murria estranya fins á veritables accidents de una especie de *delirium tremens* no están may en repós.

Aqueixa maluria es molt estesa, mes com les malalties cambian un bon xich segons els temperaments dels pacients y sobre tot segons el pais hont se desenrotllan jo 'm tinc de concretar á descriurera tal com se presenta á casa mateix, cosa un xich difícil perque no sempre es fácil de conéixerla, donchs se presenta de moltes maneres y fins se pot confondre ab molts altres estats patològichs del enteniment, com per exemple, pobresa d'esprit, estupides, presumpció, etc.

A n' aquest pais no es endèmica, fou importada, mes no per contagi directe, més aviat es de creure que la causa primera foren ventades de ponent, hont hi es tot l'any y hont va naixer. No obstant y aixó sembla que ha trobat bones condicions, perque en poch temps s'ha desenrotllat tant, que be 's pot dir que ja ha fet tot son esclat y avuy està en son periode d'*estadi* que 's com va millor d'estudiarla.

Ab tot y les proves que porto fetes no m' es possible assegurar que sia produhida per microbis, donchs en mas experiencies prou n' he trobats, mes s' assemblan tant ab els de la ignorancia y de la *pedanteria* que temo confondre'ls, lo que si estich segur que ab els mals ayres vingueren *paràsits* dels que n' he pogut estudiar un molt petitet, pero que ja 's veu á simple vista y que pel seu aspecte sembla inofensiu, més ben conegut es d'una virulencia extremada y que si be no crech que basti per si sol per produhir la malaltia no obstant quan s' agafa als que hi estan predisposats els hi esclata tot seguit ab molta furia.

Aquest mal no respecta edats ni sexes, si be les dones lo pateixen en

la forma més tranquil·la y s'ha ben observat que la joventut casi be n'está indemne, casi tot son homes de certa edat y lo que 's ben cert es que tots son flachs de cervell, á menos d'aquells que la *simulan* que també 'n coneix cassos.

En son desenrotllo hi jugan un gran paper la predisposició, la debilitat d'enfermitat, la enveja y com á causes més indirectes la lectura de diaris com *Lo Brusi*, *La Publicidad*, *El Ciero* y altres d'un gran sentit filosófic y social com *El Toreo*, etc., etc., pero sobre tot una de les causes més fortes es l'existencia més ó menos grossa de catalanistes en la població y es d'advertir que en aixó de catalanistes hi fa més la activitat que demostrin ó senyals de vida que donguin que no el mateix nombre d'ells.

Y una vegada ab aquets antecedents, provém de descriure la Catalanophobia en les formes més corrents.

Sintomas: la malaltia sol tenir un comensament molt *insidiós*, el pacient que ja está predisposat per una de les causes qu'hem dit avans, se sent pres d'una apatia una especie de nyonya que 'l porta á no fer res ó gayre res, vull dir res intelectual, es el periodo d'incubació, en que 'l malalt no sembla que ho sigui, mes tant bon punt se sent parlar de Catalunya y de catalanistes, tot primer li venen unes ganes de riure com de una cosa ridícula, després de una relativa calma llavors comensa el periodo d'excitació, el pacient se sent com un frenesí una especie de aversió á tot lo que tinga relació ab catalanisme, sentiment de neguit y animositat que va creixent y desenrotllantse fins á no deixar sossegar al pobre Catalanophobe que está desconegut, y aixís veurém homes paci-

fichs que eran avans y avuy semblan possehits del dimoni no més que ensenyantlosi les quatre barres; altres que may s'habian cuydat de res més que dels seus negocis, despreciantho tot, avuy en sa fal·lera fins s'acoblant ab quatre ximplers per dirigir la *societat* que está fundament amensada en ses arrels per aquests dolents dels catalanistes; en veurém d'altres, persones digníssimes de recte criteri y no d'escasses llums, que ocupan elevats puestos, que son benvolguts de tothom fins dels catalanistes y no obstant entrant en aqueixa materia ja 'ls tenim canviats, ja no tocan pilota, si be que per fort que 'ls hi agafi, sempre el deliri es correcte, donchs la educació y la delicadesa de sentiments se coneixen fins en lo desvari furiós.

Hi ha que notar que aquest sentiment de repulsió y horror pel Catalanisme es inconscient sens saber ben be per que y en aixó principalment estriba la malaltia que 'ns ocupa, donchs que 'l noranta per cent dels catalanóphobos no saben que vol dir Catalanisme y un cinquanta, pel cap baix, no foren caposos de compèndrerho, aixó sí, tots fan el mateix, ningú se 'n vol enterar, ne fugen sempre y tot fugint ja 'ls hi ve la quimera y llavors ho atacan tot perque tot els hi sembla el fantasma y no's recordan de amistats, relacions, favors, res, ni de llassos més sagrats que tot aixó, jinfelissos! fins moltes vegades aquesta especie d'odi 's fa personal y llavors, pobrets dels catalanistes que un d'aquests malalts tingués poder ó fos autoritat, ens cassarian ab llassos com els gossos folls pels carrers.

Una particularitat de la Catalanophobia olotina es que aquí no la pateixen els *castellans* que hi resideixen, no 'n coneix cap que l'hagi agafada,

al menos cap forma grave, ni de militars, ni empleats *ben castellans*, els catalanistes no 'n podem dir res, jo 'm penso qu'estàn vacunats de sa terra y per aixó no l'agañan, ó sigui que hi estém de sort, la cuestió es puig ab ells hi podéu parlar sempre que no perderéu may els *oremus* y sempre ab forma correcte, tant es aixís que prou hem tingut més de quatre empleats castellans que ja 'ls canviariam per molta gent de casa, ¡ja hoerech que 'ls canviariam!

Y prou per avuy, un altre dia parlarém del curs de la malaltia, de les formes clíniques, fins ab alguna historia clinica que he pogut recullir, molt curiosa per cert, (donchs es un cas de catalanophobia colectiva,) per acabar ab els medis de profilaxia y tractament, capitol poch interessant per cert, donchs la experiencia ensenya que te poch que fer sobre tot per curarla, are, per prevenir ja es altre cosa y sembla que prenent una gran dossis de sentit comú á temps, se salvaria molta gent.

EVELI BARNADAS.

TRISTA.....

A mon benvolgut amic
en Sabel Barnadas.

Tot just comensava á apuntar el dia.

La espessa boyra que pavorosa s'arrossegava per les gegantines cimes de Montgrau y Santa Maria comensá á devallar rostos avall fins á embolcallar com en blanch sudari els plans y fondalades del Corp, coberts de finíssim polssim de gebre.

En tot aquell indret regnava un silenci de mort.

Sols per curts moments se senti

cap al fons de la roureda l'alegre dringar de picarols quina remor aná perdentse, perdentse, fins á restar tota l'encontrada adormida en el més absolut silenci.

Recolsat en la paret que separava la roureda del camí vehinal contemplava l'Enrich el trist aspecte que presentava la natura en aquella matinada d'hivern y sa mirada tristivola, esmortuhida semblava voler preguntarli que s'havia fet d'aquell temps en que riallera vessaba de galas, de perfums y remors, d'aquell temps en que ab sa aymada, rublerts sos cors d'esperansa corrian per aquells indrets que recordavan els més felissos jorns de sa vida y tancavan els més sencers juraments d'amor.

Avuy la natura se presentava nua y trista, ni un aucell ni una flor se veyá enloch, pero la primavera tornaria y ab ella les flors y els aucells, els cants y els remors. El ventitjol de primavera joguinejaria ab les floretes dels prats vessant de perfums, amagats en mitg del fullam dels arbres cantarían els aucells l'etern cant del amor y el torrentó fet llavors una crosta de glas devallaria montanya avall adormintse per prats y ayguamolls ó llensantse joguiner per xorranchs y cascates.

Vindria la riallera primavera á animar aquell lloch de silenci, mes per éll la primavera de sa vida, de ses ilusions no tornaria més... may més. S'havian ja acabat per éll els jorns felissos, alegres y riallers.

Dos any feya que la Margarideta, sa aymada habia deixat d'existir. Dos anys feya que la mort habia corsecat aquella tendre floreta que tot just obría sos petals al esclat de la primavera de la vida, dos anys feya que 's trobava sol... tot sol... sens altre companyia que son desconsol y sos recorts.

Y als primers jorns de desesperació, de crudel desconhort succehiren després aquells jorns llarchs sens fi, d'aburriment á la vida, d'aclaparament moral que li feyan veurer una vida de mort sens esperances, ambició ni ideals y sa imaginació que xardorosa que corria avans pel terror del pervindre s'habia ara enfonzat en l'abim del passat.

Tot quant avans el feya felis res li deya ara. Sol ab els seus recorts li semblava la vida una carga pesada, molt pesada per éll que sols envejava el passat, que res l'importava el pervindre ;Y que habia d'importarli!

Semblava talment que al tancar la feda llosa el cadavre de la Margarideta habian enterrat ab ella les ilusions la esperansa, els ideals de l'Enrich, tot... tot .. menos son amor.

Olot 20 Septembre de 1900.

M.

La matinada era fresqueta, un ayre humit saturat de bones olors cullides als barbellons y farigoles, entraba y sortia pels badius del nas y per la boca atret y empés ab furia per els pulmons que no sabian com ferso per oxigenar els torrents de sanch que hi arrivaban gastada en lo esforç fet á la Pujada de Gegant.

Ja eram dalt de tot, sota nostre hi quedaba l'hostal del Cucut, que'n prou feynes ovirabam gracies á la llum que daba l'esquifida tallada de meló que anaba á colgarse darrera del Salt de Sallent. L'estrella del dia venia al bell sobre de la Font del Bruch y ab sa claror se confonian les primeres albors del dia..

Les bebeques xisclaban á nostre pas y volaban d'assi y d'allà espantades dels gossos que no paraban de saltar pretis y artigues. Nosaltres l'arnia á coll anavam fent via cap á Sa Cot, per més que 'ls gossos glatissen ó encalsessen no hi parabam compte, amunt y fora que al apuntar el dia voliam esser á la fageda d'en Jordá, com que ja clarejava forsa ealia apretar el pas.

Eram tres els cassayres, en Siset, en Lluís y jo, joves tots tres, coneixedors del terré, una central de dos canons cada un y cinch gossos cunillers de bona casta, en quant á tirar dret que responguin els cunills y perdius per nosaltres. Aixís es que esperar podiam que la cassera d'entrada de temporada que cada any solém fer per l'endemá de la Mare de Deu d'Agost, seria enguany de les millors qu'hem fet:

Després d'haber donat prou ensopegades per aquells mals camins arribarem prop de la fageda, sota 'ls arbres encara era fosch, mes al net si hi hagués passat un cunill ja l'hi hauríam fet foch; bon tros lluny encare, cap al cim de cal Teixidor sentiam el glatir dels gossos; encalsan la llebre, deya en Lluís, en Siset més prácticich d'aquesta cassera va dir aixó es la guilla, farém males si la segueixen gayre; veyent que la cosa anaba llarga m'hi vaig asseurer mentres en Siset anava dihent mil pestes de la guineu y de les carrosses ó animals morts que 's troban darrera l'hostal de la Fullaca, quines males olors fan perdre l'olfat als gossos y no saben seguir la petja ó'l rastre de la cassa; mentrestant tot s'anaba aclarint, la boyra s'anaba aixecant y mantenia sempre tallats á un mateix nivell tots aquells turonets que 'ns enrotllaban, part de mont d'un d'ells, sota la boyra, s'hi sen-

tian les esquelles d' unes vaques que hi pasturaban; per les clotades ressonaban les fines notes d' un cant que enamoraba, tot poesia, no hi faltaba res més per arrodonir aquell quadro de mitjes tintes, d' un clar y oscur mal definit, que aquella veu d' àngel, per lo fina, per lo natural, per l' hermosura d' aquelles salemes ó rossegades y per la forsa d' aquells aguts que 'l ressó repetia tres vegades allunyant-los part d' allà de les montanyes del Corp y del Croscat.

Sant, Sant, Sant, cantaba aquella musa, de la que 'n prou feynes n' ovi-raban el contorn al mitg de la broma baixa y després de marcada y molt escaygu-la pausa reprenia 'l cant *Senyor Deu dels exercits...* Era un trissagi! ¡peró, quin trissagi! Veniu compositors, veniu à cassá ab nosaltres y 'l sentiréu, aquelles armonies arriban al cel, veniu poetes, veniu y veureu al mitg d' aquell turó emboyrat la verdadera poesia, veuréu à la criatura adornada ab les gales de la bella natura en seductor y no menos cert desvari, cantant alabances al Divi Criador que 'n aquells moments deixá veurer com se gronxaba entre 'l polssim de la boyra lo gloria de *que están plens lo cels y la terra*: veniu à veurer à n' aquella musa de 30 anys, alta, hermosa à toç serho, vestida sencilla, neta, cossada al istil de nostres pageses, blanca com la neu, veniu que la veuréu sortir de la boyra sense parar de cantar, ab els ulls al cel, riallera, ab un bastó à l' espatlla y les mans penjat de cada cap.

Nosaltres la contemplavam muts com trascaba lleugera y descalsa pel mitg de la bronsa, més tant bon punt ens vegé se 'n torná bosch amunt ab les vaques, la boyra apenas ens deixaba veurer la seva silueta, quant tornaban à retrunyer per aquella diversa les melodies d' aquell trissagi.

Els gossos encalsavan dintre la fageda, hi correguerem y vinga tiros y xiulets, cop de saltar parets y xorrechs y al ferse fosch quan tornabam de la cassera encara reteniam y retindrém sempre més aquelles hermoses notes de la mestressa de l' hostel dels que pobreta, van dirnos que s' habia tornat boija: sembla que no pot esser. L' impresió fou tant hermosa com trista, patética.

M.

SECCIÓ COMARCAL.

CAMPRODÓN.

17 d' Octubre.

La fira del dia 15 que aquí vulgarment s' anomena fira de Sta. Teresa no estigué molt concorreguda contribuhintí lo desapacible del temps; apesar d' aixó el bestiar que més abundaba eran mules y tocinos que 's pagaban à bons preus.

La pluja que pausadament caygué durant tot el dissapte dia 13 se convertí en neu à les més elevades montanyes causant un cambi soptat de temperatura.

La societat coral la Camprodonense està fent tots els preparatius perque la seva festa que celebrarà el dia 29 del corrent resulti de les millors que aquí 's fan à fi de conseguir tal objecte, la secció de cant ja fa molts dies que està ensejant un ofici, la secció dramática prepara grans funcions y la junta d' obsequis se desfá perque 's fassin bons balls.

El corresponsal.

BANYOLAS.

18 d' Octubre.

Al tractarse en la nostra corporació del programa de les festes, s' acordá redactar-lo en castellá, per més que 'ls nostres companys que forman la minoria y que son quatre gats, socis de nostra Lliga, en protestaren, pero com que son en minoria res pogueren fer, es alló, qui te més forsa guanya.

Sembla mentida que prevalessin tal mida al considerar que casi totes les festes majors de Catalunya se redactan els programes en nostra parla.

Fa pocs dies que 'n el vehí poble de Camós, un jove cassador se l' hi disparà l' escopeta ab tant mala sort que 'l deixà mol mal parat.

Sentim la desgracia.

El mercat últim estigué poch animat á causa d' ensopegarse les fires d' Olot y Figueres aquesta setmana.

Per esser el dimecres dia 24 nostre festa, el mercat se celebrarà á la vigilia, dos mercats arréu el nunci n' ha pregonat.

Un dels números del programa que més cridarà l' atenció, serà el castell de focs que 's dispararà al mitg de l' estany, que com en altres ocasions ja 'ls hi havém vist, es una cosa sorprenent y agradable. Crech que tindrem regates en el llach.

El corresponsal.

RIPOLL

18 d' Octubre.

La fira de Santa Teresa, d' ordinari molt concorreguda, principalment de bestiar, resultà no més que passadora y fins un xich desanimada á causa sens dupte de la persistent pluja de la vigilia.

Desde fa pocs dies tenim el nou rector reverent mossen Joseph Ausió, persona ilustrada, de bon caràcter y notabilíssim orador sagrat. Segons hem entés està estudiant varies reformes beneficioses per la Parroquia; una de les tals, ja posada en práctica, ha sigut l' establir missa fixa tots els dies á les vuyt.

També ha pres possessió del càrrech d' organista y capellà custodi de l' iglesia de Sant Eudalt, el fill d' aquestá vila mossen Manel Cavalleria.

Rebin abdos nostre més coral benvinguda.

La setmana passada se tragué á pública subasta per medi de pregó, l' *adoquinat* y clavaguera dels carrers de Tallaferró, Grabolosa y algún altre de menos importancia.

Degut á lo perentori del temps per encarregar un institut relligiós y també per altres circumstancies que no son del cas explicar, s' ha plegat per aquest curs el col·legi de segona ensenyansa.

Esperém que l' Ajuntament resoldrà les dificultats que s' han presentat y no voldrà se l' acusi d' haver mort el Col·legi, quan els municipis passats, ab menos medis que 'l present, l' han sostingut tants anys. Bo es adoquinar carrers y fer altres millores públiques materials, pero millor encare lo que tendeixi á aixecar una mica el nivell intelectual y moral de nostre població, que certament be ho necessita.

El temps segueix insegur, ab tendencia á la pluja.

El corresponsal.

CRÓNICA LOCAL.

Precedida per l' arribada de mercaders de bestiar, firayres, compradors de tota mena y algún *fenómeno salvatge*, no sabém si d' Hostafranchs ó de la Barceloneta, tingué lloch la fira de Sant Lluch, cridant á nostra vila tots els pagesos y pageses de l' encontrada, els primers per fer negoci... ó regalar-se ab un plat de sustanciós *estufat*, del que 'n eixos dies bullia al foch de totes les *gabelles*, omplint els carrers ab l' olor d' *herbes de becu* ó sia d' oïnga y sajudida, y les segones per allaugerar un xich el *mitjó*, bescambiant la moneda al comprar roba d' hivern. ¡Grat sia á Deu! tot ha marxat ab l' ordre més perfecte, sens que la *justicia* hagi tingut més feyna que la de passejarse amunt y avall ab les mans á la butxaca.

El temps no ha sigut dolent del tot, un xich humit y fresquet, pero res més. Les transaccions se diu que han abundat, canviant d' amo moltíssim bestiar que s' ha venut á preus crecudíssims. En Silvela no hi va venir,

ni en Dato tampoch, motiu que ha influit, sens dubte, en que tot fos pau y concordia.

Ara si que ja hem dat l'últim *adeu* á la temporada d'istiu, entrant en el melangiós temps de les vetlles llargues. S'acosta el *dia dels panellets*, vindrà després el dels *turrons*, y ab ell els dies rufols y esglayadors de neu á montanya y fanch y més fanch per nostres carrers. Deu fassi que al menys tinguém tots tranquil·litat á casa y que a la voreta del foch y al amor de la familia passém tots la temporada trista, esperant la primavera que no vindrà ¡ay! fins al sigle vinent.

Perxó que no s'espanti ningú, puig veurán que de l'un sigle á l'altre devegades el temps no es tant llarch com sembla, circumstancia que 's bó estamparla perque 'ls que agafin *panellons* no 's desesperin creyent més lluny que may el venider mes de Abril.

En les passades fires de Sant Lluch tinguerem el gust de saludar á nostre benvolgut amich en Manel Ricart, infatigable corresponsal de SANCH NOVA en Camprodón.

Fem vots perque li sigui grata la visita á son terrer natal.

El Heraldo de Gerona picat per lo que d'ell diguerem en lo passat número, escriu un solt ple de gracia que 'ns ha fet riurer d'alló més.

¡Y que 'ns ha fet riurer!

¡Y que 'ns ha fet riurer, Deu meu!

Sobre tot quan ens tracta de *papelito*.

No perque tinguém la pretensió de ser cap paperás, sino perque essent *El Heraldo* un periódich que si fa ó no fa, deu tenir vuyt ó nou suscriptors, incluinthi la dida del director y la tia del gacetiller, ens figurém la

alegria del esmentat director al veurer que á un altre publicació se la tracta de *papelito*.

D'aquesta feta, pobre home, ja 's deu creurer dirigir una especie de *The Times*.

Per evitar que á la modestia faltis ¡No t'exaltis, *Heraldo*, no t'exaltis!

Y consti que sens tenir l'*incomensurable* del periódich geroni, aquets versos no son de lloguer com els seus. ¡Ves si sembla impossible!

Debém protestar de la exhibició de una mulata, (natural y pintada) en el passeig del Firal, ficada á dins d'una gabia ahont li feyan practicar algún exercici que eridaba l'atenció dels tontos que la visitaban.

Si embrutiment senyalan les corrides de toros, embrutiment y mitgera l'espectacle del Firal al presentar á una dona germana nostra ab tots els honors de fiera fins al punt de posarse al costat de la gabia un dels *negociants* que aparentaba esser el domador, ab un sabre en l'ayre amenant á la salvatge que s'ha estat una pila de dies á la Sarrota, (carretera de Sant Joan,) ahont li ha qui diu l'ha vista tan instruhida com la més elegant de les senyoretas que varen tenir el mal gust de gastarse quinse céntims per veurer com se ridiculisaba 'l seu sexo.

Suposém que la autoritat no estaria enterada d'aquets detalls; del contrari ho hauria prohibit.

Ha mort don Eudalt Artigas, persona en qui 's reunian tant bones circumstancies que fan que sa perdua sia considerada com la d'un bon patriici per nostra vila. Home enemich d'ostentacions, allunyat de mesquines lluytes politiques, dotat d'un sentit práctich poch comú, d'una

voluntat de ferro y d' un cor tendri-
ssim per l' afecte de familia, semblava
que se complasqués en que sa figura
passés desaperebuda, mes allà hont
hi havia una idea noble no hi faltava
may el nom de l' Artigas, prou que
ho sabiam nosaltres que sempre hi
contabam y sino que parli la Expo-
sició que sens éll no hauria resultat
ni de lluny l' éxit que tothom sab.

Com à patrici y com à amich SANCH
NOVA envia la expressió de son senti-
ment à sa atribulada familia, ajun-
tantse ab els seus prechs perque Deu
hagi premiat ses virtuts.

D. E. P.

Ha mort també en son casal de la
Plana de Cruanyes el conegut propie-
tari don Joan Plana, amich nostre y
parent de alguns de nostres com-
panyes.

A sa atribulada familia y à tots ells
els hi desitjém molts anys de vida
per encomanarlo à Deu.

A. C. S.

ULTIMA HORA

No ha deixat de cridar molt l' atenció y
'm sembla cosa seria à mí també, la trave-
sura que diu qu' ha fet l' home de les
dents. Si 'l telégrafo, com de costum sol
ferho, aquesta vegada no diu mentida y
se confirma ab tots els detalls lo que ha
succehit à Neuilly "Paris," entre 'ls Fili-
pins presidits per l' Agoncillo, represen-
tant d' Aguinaldo y 'ls Espanyols convi-

dat per en Romero Robledo en el ban-
quet del dia de Sant Lluch, vos dich que
se 'n contarán de bones.

Entre tant ja corren rumors de si el
conservadoríssim Romero se vol inspirar
en una campanya revolucionaria y se
declarará francament republicà; ¡éll tant
adicté à les institucions monàrquiques y
al ordre! que si per lograr aquest fi s' ha
fet mol amich dels *separatistes filipins!*
¡Éll tant sever pe 'ls catalans que volen
ser lliures dins de l' estat espanyol, que
fins ploraba com una criatura (devia do-
narsen vergonya) de tenir que confessar
que *los gobiernos espanyoles fueron la
causa de la insurrección!* ¡Quina barra!
¡home quina barra! Potser si que ara vol-
drá fer veurer qu' éll no te art ni part en
els desastres de nostre país. Vathe home
vatje que tothom sab que vosté quant no
surtia à l' escena feya d' apuntadó ó tra-
moyista, y fins de comparsa, jo le vist
moltes vegades que no hi ha tingut paper
de barba ó de galán jove; ¿no 's va tornar
gens vermell quant l' Agoncillo se va
aixecar y li va dir ¿qué 's pensaba que 'l
seu discurs *era sincero y leal?* miri que
aixó era duptar de lo que vosté deya, en-
cara que plorés. Se veu que 'ls Filipins
no 's mamen el dit y no es pas fácil que 'ls
engresqui ni crech tampoch que se 'n fiin
els republicans ni 'ls carlins ni ningú,
per més que plori; prou están tots cre-
guts com jo mateix que vosté va per
amagar l' ou à algú y que tothom pensa
que les seves plorayes son de cocodrillo,
à menos que plorés del dolor que li fan
les cloves que porta clavades à l' esque-
na de quan l' altre senyor Paco (*el rege-
nerador*) li va amagar l' ou à vosté.

Si 'm vol creurer, torni aviat, deixis
de coses, fassi bondat y no frissi, ja que à
vosté la política l' ha prou engreixat de
butxaca que 's pot riurer de la professó.

Olor.—Imp. de N. Planadevall —1900.

DEFUNCIÓNES Y NAIXEMENTS

registrats en eixa vila, desde 'l 13 al 19 del actual.

Parroquia de Sant Esteve

DEFUNCIÓNES				
Dia	Noms y apellidos	Domicili	Estat	Anys
15	Joseph Arbós Ferrusola..	Firal	casat	40
16	María Güell Casals. . . .	San Bernat	soltera	40
17	Teresa Sobrerrocà. . . .	Hospital	soltera	60
18	Eudal Arúgas Tenas. . . .	Valls	casat	68
Noys, 1.		Noyes, 1.		
NAIXEMENTS				
Noys, 2.		Noyes, 3.		
Total defuncions, 6.		Total naixements, 5.		

LA GRESHAM

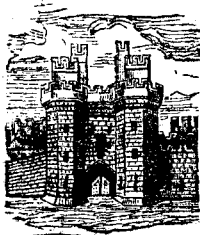
COMPAÑIA INGLESA DE

Seguros sobre la vida y de Rentas Vitalicias

Fundada en el año 1848

Pólizas indisputables.—Beneficios capitalizados.—Primas muy moderadas.
LA GRESHAM tiene constituido el depósito exigido por las Leyes fiscales vigentes como garantía para sus asegurados en España

Oficinas para Cataluña, Plaza de Cataluña, 9.—BARCELONA.

LA PALATINE

COMPAÑIA INGLESA DE

seguros contra incendios, explosiones y accidentes

Capital **34.000,000** de pesetas.

Oficinas para Cataluña: Plaza de Cataluña 9.—BARCELONA.

PROVIN L' EXQUISIT

LICOR CANIGÓ

De venta en Cafés y Botellerías

Representant y depositari, D. Félix Planagumá,
Sant Rafel, 23.—OLOT.

LO POSITIU

AVIS AL PUBLICH; En l'acreditat establiment de sastreria de

JOAN BELLAPART

situat en els carrers de Sant Esteve, núm 9, y Sant Tomás, 5, de aquesta vila que en lo mateix establiment s'ha rebut un complert y variat assortit de géneros última novetat pera la estació d'hivern, y que 's confeccionan trajes á mida desde 'l módich preu de 20 ptes. en avant, competint, d'aquesta manera, en baratura, gust y elegancia, ab les sastreries y basars de robes fetes més econòmichs de Barcelona y altres capitals.

Casa Baleta

Camisería y Corbateria

MADAPOLÁM

GRA D'OR

DE LA ACREDITADA FÁBRICA DE LA

Vda. de Joseph Tolrà

À 5 Y À 10 PESSETES PESSA

Hi ha per vendre

Un Parayguero nou, 'ab rebaixa de preu.

Informarán en la impremta d'aquest setmanari.